

PROGRAMMA - donderdag 2 oktober

Fontys Muziekzaal

10.00 uur	Koffie&croissant
10.15 uur	Welkom door moderator Femke Dekker
	Introductie van Platform Werkplaatsen door Ranti Tjan, directeur Sundaymorning@ekwc
10.30 uur	Re-Framing door Dick Rijken, directeur Steim
11.05 uur	Kunst en ambacht door Koen Brams, onderzoeker en publicist
11.40 uur	Wat is een werkplaats? Panelgesprek met kunstenaar Karin Arink, Jeroen Junte, publicist en Luuk Nouwen, directeur FLACC
12.25 uur	Wandeling naar het TextielMuseum

TextielMuseum

13.00 uur	Welkom door Errol van de Werdt, directeur TextielMuseum
13.10 uur	Lancering van het Platform Werkplaatsen
13.15 uur	Klangendum geluidsperformance – Een vriend, een meubelstuk
13.25 uur	Lunch
14.00 uur	<u>Best Practices & workshops I</u>
	1. Strategies of collaboration door Christophe Knoch, Koalition der Freien Scene in Berlin
	2. Leren door maken door Marleen Stikker, directeur Waag Society
	3. Bakkerij de Eenvoud - Sociaal Ontwerp door maken met Peik Suyling, ontwerper
	4. Gocco print in beeld met Extrapool / Knust en kunstenaar Finn Ohlund (Zweden)
15.45 uur	<u>Best Practices & workshops II</u>
	5. Harde en zachte technieken door kunstenaar Karin Arink en Luuk Nouwen, directeur FLACC
	6. Werkplaats in de stad - pilots van Typecast, Cascoland en AGA, Alissa en Nienke en Renee Scheepers, ontwerpers
	7. Opdrachtgeverschap – Total Table Design door Suzan Russeler, conservator TextielMuseum
	8. Bakkerij de Eenvoud - Sociaal Ontwerp door maken met Peik Suyling, ontwerper
	9. Highlight TextielLab - Kustaa Saksi, rondleiding expositie (start om 16.00 uur)
*14-17.00 uur	Inloop workshop passementen in het TextielLab
*14-17.00 uur	Inloop filmprogramma TextielMuseum
17.00 uur	Uitkomsten I+II
17.30 uur	Verslag van de dag
17.45 uur	Afsluiting, borrel & tapas

PROGRAMMA - vrijdag 3 oktober

TextielMuseum

10.30 uur	Koffie&croissant
10.45 uur	Welkom door moderator Femke Dekker
10.50 uur	Het bloemencorso, imago van de ambachtelijkheid door Cornel Bierens, schrijver
11.20 uur	Publiek gesprek
11.45 uur	<u>Werkgroepen I</u>
	1. Werkplaats vs Museum met The National Glass Centre (UK)
	2. Werkplaats vs Markt met Slem en Evers & Van Engelen
	3. Werkplaats vs Internationale samenwerking met Frans Masereel Centrum
13.00 uur	Lunch
14.00 uur	<u>Werkgroepen II</u>
	4. Werkplaats vs Samenleving met Steim en Baltan Laboratories
	5. Werkplaats vs Kennis met Stichting Vrij Glas
	6. Werkplaats vs Leerwerk trajecten met Tetterode Glass Studio

15.30 uur	<u>Werkgroepen III</u> 7. Platform Werkplaatsen, plenair
*14-17.00 uur	Inloop workshop passementen in het TextielLab
*13-17.00 uur	Inloop filmprogramma TextielMuseum
17.00 uur	Uitkomsten I+II+III
17.45 uur	Verslag van de dag
18.00 uur	Afsluiting, borrel & tapas

TOELICHTING PROGRAMMA - donderdag 2 oktober

Locatie: Fontys Muziekzaal - lezingen

Cultureel Reframen, door Dick Rijken, directeur Steim

Alles wordt anders in de 21e eeuw. Dat wil zeggen: de VORM van alles wordt anders. Dat geldt ook voor kunst en design en dan hebben we het over de manier waarop de cultuursector is georganiseerd in termen van soorten spelers en hun onderlinge relaties. Het artistiek-industriële complex dat onze samenleving heeft ontwikkeld in de afgelopen eeuw paste goed in de modernistische hiërarchische twintigste eeuw. Maar niet in de genetwerkte romantische 21e eeuw. Menselijke behoeften als expressie, reflectie en ontroering zullen alleen maar belangrijker worden, maar we zullen de manier waarop we er mee omgaan anders vorm gaan geven.

We moeten wat we doen in de cultuursector zorgvuldig deconstrueren en op zoek gaan naar nieuwe organisatievormen en relaties voor artistieke processen als reflectie en expressie. We moeten onze eigen rol reframen en een nieuwe plek zoeken in de netwerksamenleving. Het goede nieuws is dat betekenis belangrijker wordt dan ooit tevoren en daarmee dus ook de behoefte groeit aan partijen die daar professioneel mee om kunnen gaan. Het slechte nieuws is dat we ons moeten verbinden met de samenleving op manieren die we niet gewend zijn of die we vanuit de gangbare 19e eeuwse kunstopvatting ronduit onzinnig vinden. De cultuursector is in deze al net zo onwennig als de rest van de samenleving. Wij zijn op zoek naar context, de samenleving is op zoek naar betekenis. Maar hoe moeten we dat organiseren? En wie betaalt dan wie of wat? Dick Rijken geeft in zijn lezing een voorzet tot een deconstructie van de huidige praktijken in de cultuursector die het mogelijk maakt om op een nieuwe genetwerkte manier te denken over expressie en reflectie. Daarbij is (gelukkig) een interessante rol weggelegd voor ambachtelijke werkplaatsen als zij er in slagen om de juiste denkwerelden en praktijken met elkaar te verbinden.

Kunst en ambacht, door Koen Brams, onderzoeker, curator en publicist

Zonder voorbij te willen gaan aan de functie van de werkplaatsen als ontmoetingsplaatsen voor kunstenaars en ontwerpers, waar intellectuele uitwisseling hand in hand gaat met creatieve productie, biedt TOP GEMAAKT een uitgelezen kans om stil te staan bij het maken zelf - en meer bepaald bij de ambachtelijke kant van het maken van kunst en design. Waar eindigt het bedenken van een concept en begint het maken van een werk? Vanaf welk moment is de keuze voor een bepaalde technische uitvoering aan de orde en vanaf welk moment loopt de kunstenaar of de ontwerper tegen de grenzen aan van zijn of haar kennis op het vlak van materialen, technieken en apparaten en moet hij of zij een beroep op een externe technicus of ambachtsman? Worden die (externe) vaardigheden en kennis genoeg begrepen en - als ze al worden begrepen - worden ze ook genoeg gewaardeerd? In de lezing *Kunst en ambacht* onderneemt Koen Brams een poging om een beter begrip te vormen van de samenwerking tussen kunstenaar, ontwerper en ambachtsman.

Locatie: TextielMuseum – Best Practice presentaties en workshops

1. Strategies of collaboration

Christophe Knoch (Du) spreekt over de vorming van Die Koalition der Freien Szene aller Künste in Berlijn en strategieën van samenwerking en dialoog met lokaal bestuur en beleid. Gesprek o.l.v. Heidi Vogels (voertaal Engels)

www.berlinvisit.org

2. Iedereen kan alles maken

Marleen Stikker, directeur van de Waag Society geeft een presentatie over ambacht en technologie in relatie tot de revolutie in digitale fabricatie. Met als volgende stap 'Do it Yourself BIO': Maken met natuurlijke materialen. Gesprek o.l.v. Femke Dekker

www.dewaag.org

3+8. Bakkerij de Eenvoud – Sociaal Ontwerp door maken

Ontwerper Peik Suyling werkt met buurtwerkplaatsen onderzoeksvraagstukken uit met bewoners op locatie. Tijdens deze presentatie in de bakkerswagen buiten op het terrein van het TextielMuseum gaat Peik in op zijn werkwijze terwijl deelnemers de broodjes bakken. (maximaal 15 deelnemers per sessie) Gesprek o.l.v. Kristien van den Oever.

www.ydsite.nl

4. Gocco in beeld

Gocco is een Japans kinder-zeefdruk-apparaatje. In de jaren '80 maakte ieder kind in Japan er postkaarten mee. Sinds 2008 wordt er geen Print Gocco meer gemaakt. Wat weinigen weten is dat met stencils uit een Riso machine en Riso- of zeefdrukinkt er nog met een Gocco gespeeld kan worden. Samen met Extrapool / Knust print kunstenaar Finn Ohlund met een digitaal apparaat op oud en analoog speelgoed. Gesprek o.l.v. Heidi Vogels

www.extrapool.nl / www.pinterest.com/fofinonon/finn-%C3%B6hlund/

5. Harden en zachte technieken

Presentaties over techniek in relatie tot kunst, in het werk van kunstenaar Karin Arink, en vanuit het perspectief van FLACC door directeur Luuk Nouwen, waar technische werkplaatsen worden ingezet met als doel het aanscherpen van denk en werkwijze van kunstenaars. Gesprek o.l.v. Sofie Dederen

www.dekko.nl / www.flacc.info

6. Werkplaats in de stad

Pilot project presentaties: Typecast door Froukje van der Meulen over **keramiek en verslavingszorg**, Roel Schoenmakers initiator Cascoland en Kristien van den Oever directeur AGA over **werken met de buurt**, ontwerpers Alissa, Nienke en Renee Scheepers, over **sociaal ontwerpen vanuit materiaal**. Gesprek o.l.v. Femke Dekker.

www.sundaymorning.ekwc.nl / www.cascoland.com / ww.aga.nl / www.alissanienke.nl

7. Werkplaats en opdrachtgeverschap

Met het project Total Table Design gaf het TextielLab opdracht aan onder meer Scholten & Baijings met het doel een positie te verwerven in het museum en in de markt. Presentatie door Suzan Russeler, conservator TextielMuseum. Gesprek o.l.v. Lex van Lith

www.textielmuseum.nl/nl/collectie/15185a=k

9. Highlight TextielLab - Kustaa Saksi

Rondleiding expositie. Grafisch ontwerper Kustaa Saksi (Finland) mixt grafiek en geluid met digitale weeftechnieken tot wandkleden (start om 16.00 uur)

www.textiellab.nl/en/exposition/highlights-textiellab-kustaa-saksi

*Inloop workshop passementen in het TextielLab
Koorddraaien, vlechten en gimpen met Karen Zeedijk en Thea Veel

*Inloop filmprogramma TextielMuseum
Korte films over het gebruik van archieven in kunst en ontwerp praktijk

TOELICHTING PROGRAMMA - vrijdag 3 oktober

[TextielMuseum – lezing](#)

Het bloemencorso, imago van de ambachtelijkheid door Cornel Bierens, schrijver en kunstenaar

De ambachtelijkheid heeft bijna alles: een wereldwijde verankering, een enorm verbindingspotentieel, een ijzersterk verleden, een gouden toekomst. Het ontbreekt haar alleen aan zelfreflectie, en dat zorgt voor een suffig imago. Het helpt al dat de ambachtelijkheid weer een sterkere band krijgt met de kunst, die juist weer het omgekeerde probleem heeft: een teveel aan zelfreflectie. Maar het definitieve heil komt van de maakindustrie, die met nieuwe technologieën ons hele productieproces weer persoonlijk en kleinschalig maakt. De ambachtelijkheid herkent zich daar ten volle in en gaat er maar wat graag in mee. Ambachtslieden zullen zich steeds vaker 'makers' gaan noemen, en voor we het in de gaten hebben zal dat imagoprobleem spelenderwijs zijn opgelost.

www.cornelbierens.nl

1. Werkplaats vs Museum

The National Glass Centre (UK) heeft een werkplaats, museum en universitaire opleiding onder een dak. Werkt dat? Presentatie door James Bustard, directeur The National Glass Centre in gesprek met Arend Jan Wijster, directeur Glasmuseum en Bea Nieuwenhuis en Sarah van Veldhuizen, educatie TextielMuseum. Gesprek o.l.v. Ranti Tjan (voertaal Engels)

www.nationalglasscentre.com

2. Werkplaats vs Markt

Hoe verhouden een schoenenbedrijf en een producent van bandetiketten zich tot experiment en verbeelding? Nicoline van Enter van Slem en Marc Evers, Van Engelen & Evers gaan in gesprek met Hebe Verstappen TextielLab en Errol van der Werdt, directeur TextielMuseum. Gesprek o.l.v. Femke Dekker

www.slem.nl / www.eelabels.com

3. Werkplaats vs Internationale samenwerking

Tips and Tricks voor internationaal samenwerken op basis van concrete ervaringen door Sofie Dederen, directeur Frans Masereel Centrum, in gesprek met Geertje Jacobs, hoofd Museumzaken en Ellen Sillekens Europese Projecten voor het TextielMuseum. Deelnemers zijn uitgenodigd om mee te denken over de meerwaarde van internationaal samenwerken. Gesprek o.l.v. Kristien van den Oever

www.fransmasereelcentrum.be

4. Werkplaats vs Samenleving

Met projecten als *Juggling Sound Balls* - jongeren die muziek maken door te jongleren met sensorische ballen en *Geluid in de Zorg* dringt Steim diep door in de samenleving. Het levert andere perspectieven voor de Zorg en voor Dick Rijken, directeur van Steim. Voor Olga Mink, directeur van Baltan Laboratories is het maken van verbindingen rondom maatschappelijke kwesties eerder regel dan uitzondering met projecten over sociale vraagstukken waarbij kennisdeling en co-creatie tussen de lokale community en kunstenaars uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika centraal staat. Gesprek o.l.v. Femke Dekker over de ervaringen van deze twee werkplaatsen in het werken met verschillende soorten organisaties in de samenleving.

www.steim.org / www.baltanlaboratories.org

5. Werkplaats vs Kennis

Werkplaatsen zijn ook kenniscentra. Waar theorie en praktijk samen komen en vervolgens kunstenaars, ontwerpers en wetenschappers hun voordeel mee doen. Hoe wordt die kennis behouden, hoe kunnen anderen er ook wat mee? Is er sprake van open source? Zijn patenten mogelijk? In gesprek met Anna Carlgren, directeur Stichting Vrij Glas, Anton Reijnders, auteur The Ceramic Proces, Geertje Jacobs hoofd Museumzaken, Jantiene van Elk bibliothecaris, Guus Boekhorts, registrar TextielMuseum. Gesprek o.l.v. Ranti Tjan

www.vrijglas.nl

6. Werkplaats vs leerwerk trajecten

Caroline Prisse, directeur van Tetterode Glasstudio in gesprek met Maarten Twigt van Ifabrica en student Sander van der Wal over de vraag hoe vakopleidingen beter kunnen aansluiten op de praktijk van werkplaatsen door bijv. langere stages. Juist in werkplaatsen is een jarenlange ervaring opgebouwd door vakmensen. Voor werkplaatsen is het nemen van stagiaires een kostbare aangelegenheid. Hoe kan dit beter op elkaar aansluiten zodat er geen kennis voor jongeren verloren gaat, en hoe kan dit de kans op werkgelegenheid vergroten?

www.vantetterode.nl / www.ifabrica.nl

7. Platform Werkplaatsen, plenair met alle werkplaatsen

Zichtbaarheid, samenwerking en visie op de positie van werkplaatsen.

Gesprek o.l.v. Heidi Vogels en Femke Dekker

www.topgemaakt.nl

*Inloop workshop passementen in het TextielLab

Koorddraaien, vlechten en gimpen in het TextielLab met Karen Zeedijk en Thea Veel

*Inloop filmprogramma TextielMuseum

Korte films over het gebruik van archieven in kunst en ontwerp praktijk